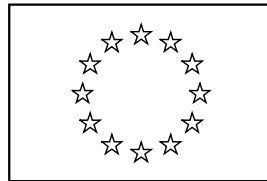

**Drs. Marjan de Gruijter
Dr. Miranda Jansen
Drs. Marieke Wentink
Drs. Sandra ter Woerds**

**METHODIEK VOOR
AMA-GRASSROOTS' PANELS**

December 2002

Drs. Marjan de Gruijter
Dr. Miranda Jansen
Drs. Marieke Wentink
Drs. Sandra ter Woerds

Het pilotproject *Het opzetten van een landelijke infrastructuur van decentrale AMA-Grassroots' panels* is uitgevoerd met subsidie van het Europese Vluchtelingen Fonds (EVF) en het Ministerie van VWS.

Inhoud

Inleiding	7
De bijeenkomsten	9
Bijeenkomst 1 Even voorstellen	11
Bijeenkomst 2 Iets meer over jezelf	13
Bijeenkomst 3 Een jonge vluchteling in Nederland	15
Bijeenkomst 4 Gekke Hollanders	17
Bijeenkomst 5 Ik woon in Nederland en ik wil graag...	19
Bijeenkomst 6 Mijn verhaal...	23
Bijeenkomst 7 Je mening telt!	25
Bijlagen:	29
STAPPENPLAN BIJ BIJEENKOMST 5	31
DAGBOEK BIJ BIJEENKOMST 6	43
VOORBEELD CERTIFICAAT	49

Inleiding

Deze methodiek is onderdeel van het pilotproject *Het opzetten van een landelijke infrastructuur van decentrale AMA-Grassroots' panels*. Dit project is uitgevoerd met subsidie van het Europese Vluchtelingen Fonds (EVF) en het Ministerie van VWS. In het project staan Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMA's) als bijzonder categorie van jonge vluchtelingen centraal. Doel van het project is het verbeteren van de situatie van de AMA's¹ die in de opvang verblijven.

In de methodiek worden AMA's in de gelegenheid gesteld om zich breed te oriënteren op een verblijf en/of toekomst in Nederland. In zeven bijeenkomsten wordt aan de hand van diverse werkvormen aandacht besteed aan het vormen van je eigen mening en het articuleren van wensen en verwachtingen. De bijeenkomsten worden begeleid door een ex-AMA². De ervaringen van deze begeleiders en hun bereidheid deze te delen met de deelnemers vormen een belangrijk onderdeel van deze methodiek. Voor de begeleiders is een aparte handleiding verschoten³.

¹ AMA's zijn Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers.

² Een ex-AMA is een jongere die als Alleenstaande Minderjarige Asielzoeker naar Nederland is gekomen en thans ouder dan achttien jaar is.

³ *Handleiding voor begeleiders van AMA-grassroots' panels*. Gruijter, de et al. Verwey-Jonker Instituut. December 2002.

De bijeenkomsten

Er zijn zeven bijeenkomsten. In deze bijeenkomsten leren de deelnemers aan de hand van diverse werkvormen hoe zij meningen en oordelen kunnen vormen en articuleren. De deelnemers werken gedurende de bijeenkomsten veel met elkaar samen. Ook is telkens voldoende tijd ingeruimd voor sociale contacten. Hierdoor krijgen de deelnemers de gelegenheid om hun netwerk uit te breiden met jongeren die zich in een vergelijkbare positie bevinden. De bijeenkomsten stellen hen in de gelegenheid zich breed te oriënteren op een verblijf en/of toekomst in Nederland. Zoals gezegd leren AMA's in de bijeenkomsten meningen en oordelen te vormen en deze kenbaar te maken. Zo kunnen zij ook fungeren als een bron van informatie voor beleidsmakers.

De bijeenkomsten vinden (bij voorkeur) plaats gedurende zeven opeenvolgende weken, op hetzelfde tijdstip en dezelfde dag. De opbouw van de bijeenkomsten is als volgt:

1. Even voorstellen

Kennismaking met elkaar en introductie van het programma.

2. Iets meer over jezelf

Deelnemers maken nader kennis met elkaar en worden uitgenodigd wat meer over zichzelf te vertellen.

3. Een jonge vluchteling in Nederland

Hoe is het om als jonge vluchteling in Nederland te leven?

4. Gekke Hollanders

Wat valt je op aan het leven in Nederland en het leven van de Nederlanders?

5. Ik woon in Nederland en ik wil graag.....

Hoe zijn obstakels die je als jonge vluchteling in Nederland tegenkomt te overwinnen?

6. Mijn verhaal...

Reflectie en terugblik op de bijeenkomstenreeks en de onderwerpen die naar voren kwamen.

7. Je mening telt!

Evaluatie van de AMA-grassroots' panelbijeenkomsten.

Bijeenkomst 1 Even voorstellen

Deze bijeenkomst draagt bij aan het realiseren van de volgende algemene doelstellingen:

- Het vergroten en versterken van sociale contacten. Jonge vluchtelingen ontmoeten andere jonge vluchtelingen op een regelmatige basis. Tijdens de bijeenkomsten wordt voldoende gelegenheid geboden om contact te leggen en te onderhouden.
- Wederzijdse ondersteuning. De jonge vluchtelingen realiseren zich dat er anderen zijn die zich in een vergelijkbare positie bevinden.

Werkvorm Naambordjes maken en het verhaal van je naam vertellen

Tijdsduur 2 uur, waarvan 15 minuten pauze

Benodigheden Papier, viltstiften, wereldkaart, versnaperingen

Introductie van het programma 15 minuten

De begeleiders heten de deelnemers van harte welkom.

Er wordt uitgelegd hoe het programma van de zeven bijeenkomsten eruit ziet, wat het doel is van het programma en welke activiteiten hiervan deel uitmaken. Er wordt aandacht besteed aan de gewenste onderlinge omgangsvormen tijdens de bijeenkomsten. Deelnemers kunnen vragen stellen.

Naambordjes maken 15 minuten

Begeleiders en deelnemers gaan aan de slag met het maken van een naambordje met de eigen voornaam. De naambordjes worden versierd met een tekening of iets anders dat iets zegt over de deelnemer zelf. Bij het kennismaken met mensen is het belangrijk elkaars naam te weten. Een naam zegt iets over de persoon en daar hoort vaak een verhaal bij. Ieder mens heeft een eigen en uniek verhaal. Deelnemers denken na over het verhaal achter hun naam terwijl ze de naambordjes maken.

Pauze 15 minuten

Het programma wordt onderbroken voor een pauze. Er zijn versnaperingen. De deelnemers hebben de gelegenheid om met elkaar te praten. De begeleiders zijn beschikbaar voor informeel contact en het beantwoorden van vragen.

Voorstelronde **70 minuten**

De begeleiders vertellen als eerste iets over de eigen voornaam en het naambordje ze hebben gemaakt. Ook andere onderwerpen zoals: land van herkomst/geboorte, woonplaats, hobby's, school, toekomst, dromen, held, idool, favoriete uitspraak, kunnen aan bod komen. Vervolgens wordt een ronde gemaakt langs alle deelnemers die het verhaal van hun naam en naambordje vertellen en wat ze nog meer over zichzelf kwijt willen.

Op de wereldkaart die ergens in het leslokaal is opgehangen kunnen de deelnemers, als ze dat willen, aanwijzen uit welk land ze komen en hoe ze naar Nederland zijn gereisd.

Ter afsluiting **5 minuten**

Het uitdelen van een kaartje of briefje met de namen en telefoonnummers van de begeleiders. Met daarbij de boodschap: als deelnemers niet kunnen komen, dienen ze zich af te melden. Dit geeft aan dat deelname aan de bijeenkomsten niet geheel vrijblijvend is en dat deelnemers elke week worden verwacht.

Bijeenkomst 2 Iets meer over jezelf

Deze bijeenkomst draagt bij aan het realiseren van de volgende algemene doelstellingen:

- Het hebben, vormen en uitdragen van een persoonlijk verhaal: dit ben ik en ik mag er zijn.
- Naar elkaar luisteren.
- Voor de groep durven spreken.
- Vragen durven stellen.
- Elkaar respecteren.

Werkvorm Het maken van een collage

Tijdsduur 2 uur, waarvan een kwartier pauze

Benodigheden flip-over of schoolbord, grote vellen papier, viltstiften, oude tijdschriften, scharen, lijm, versnaperingen, radio of cd-speler

Uitleg collage maken 5 minuten

Aan de deelnemers wordt uitgelegd wat een collage is, en hoe zij die kunnen maken. Het onderwerp van de collage is: hoe ziet je toekomst in Nederland eruit? Laat iets meer van jezelf zien. Iets wat jij mooi/lelijk/belangrijk vindt, een verhaal van jou.

Het maken van een collage 60 minuten

De deelnemers maken een collage over hun beeld van hun toekomst in Nederland en/of de dingen die ze belangrijk/leuk vinden. Op de achtergrond wordt muziek gespeeld.

Pauze 15 minuten

Het programma wordt onderbroken voor een pauze. Er zijn versnaperingen. De deelnemers hebben de gelegenheid om met elkaar te praten. Ook de begeleiders zijn beschikbaar voor informeel contact en het beantwoorden van vragen.

Bespreken van de collages 45 minuten

- In tweetallen (optioneel). De groep wordt verdeeld in tweetallen en daarbinnen wordt elkaars collage besproken. (10 minuten)
- Plenair. Deelnemers vertellen om beurten iets over hun eigen collage. De groep heeft de gelegenheid vragen aan elkaar te stellen over de collages.

Ter afsluiting

De begeleiders vatten samen wat er zoal gemaakt is en wat er besproken is in de vorm van thema's, bijzonderheden, discussiepunten, overeenkomsten en verschillen binnen de groep.

Bijeenkomst 3 Een jonge vluchteling in Nederland

Deze bijeenkomst draagt bij aan het realiseren van de volgende algemene doelstellingen:

- Bewustwording van het bestaan van "lotgenoten", mensen die in dezelfde of vergelijkbare situatie verkeren.
- Leren van elkaars ervaringen en kennis.

Werkvorm Film bekijken en groepsdiscussie

Tijdsduur 2 uur, waarvan een 15 minuten pauze

Benodigheden Videoapparatuur, video*, versnaperingen, papier, viltstiften

Intro op het thema

In deze bijeenkomst wordt een video bekeken die het leven van jonge vluchtelingen in Nederland tot onderwerp heeft. Deze video behandelt zowel het verleden, het heden als de toekomst van de jonge vluchteling.

Film **30 minuten**

Pauze **15 minuten**

Het programma wordt onderbroken voor een pauze. Er zijn versnaperingen. De deelnemers hebben de gelegenheid om met elkaar te praten. De begeleiders zijn beschikbaar voor informeel contact en het beantwoorden van vragen.

Groepsdiscussie **60 minuten**

De film wordt nabesproken aan de hand van de belevenissen van de hoofdpersoon, een jonge vluchteling. Welke problemen heeft de hoofdpersoon ervaren bij het beginnen van een nieuw leven in een vreemd land, en hoe heeft hij deze problemen overwonnen? De film geeft aanknopingspunten voor discussie over de eigen leefsituatie.

Optioneel

Indien de discussie moeilijk van de grond komt, worden deelnemers uitgenodigd een belangrijke herinnering te tekenen en iets te vertellen over deze herinnering aan het land van herkomst.

Ter afsluiting**10 minuten**

De begeleiders geven een korte samenvatting van de discussie.

Vervolgens wordt gezamenlijk nagedacht over ideeën met betrekking tot de excursie van de volgende bijeenkomst. Wat valt je op aan het leven in Nederland en wat zou je wel eens nader willen bekijken?

* Wij hebben de volgende video gebruikt: "Koffer van herinnering". Deze video gaat over Mitra, een Iraans meisje van 16 jaar dat haar land ontvluchtte en in Nederland woont. "Een aangrijpend verhaal van een meisje op de vlucht."
Regie: Marja van Schie, Humanistische Omroep (HOS), 1994.
Deze video is te bestellen bij Amnesty International, Eenheid Audiovisuele Media, Keizersgracht 620, 1017 ER Amsterdam, Tel: 020 - 6264436. Vraag naar Sybrand Hekking en vermeld waarvoor u de video wilt gaan gebruiken.

Bijeenkomst 4 Gekke Hollanders

Deze bijeenkomst draagt bij aan het realiseren van de volgende algemene doelstellingen:

- Verkennen van de eigen (Nederlandse) leefomgeving.
- De deelnemers leren zelf initiatief te tonen om vragen beantwoord te krijgen.
- Naar buiten treden met vragen.

Werkvorm Excursie en het maken van een groepsfoto

Tijdsduur 2 uur

Benodigheden Foto toestel, versnaperingen en per excursie te specificeren benodigheden

Introductie ***10 minuten***

De deelnemers verzamelen zich en er wordt verteld waar de excursie naartoe gaat en hoe het programma van de bijeenkomst eruit zal zien. Er zijn versnaperingen.

Excursie ***90 minuten***

Het is een nadere kennismaking met Nederland via een bezoek aan een instelling, instantie of organisatie. Er is gelegenheid tot vragen stellen

Ter afsluiting: maken van groepsfoto

Er wordt een foto van de hele groep gemaakt. Deze foto zal in bijeenkomst zes gebruikt worden.

casus wordt eerst 10 minuten individueel een stappenplan ingevuld bij de voorgelegde casus. Vervolgens volgt per casus 20 minuten lang een plenaire bespreking/discussie.

Voorleggen en bespreken van casus 1 **30 minuten**

Pauze **15 minuten**

Het programma wordt onderbroken voor een pauze. Er zijn versnaperingen. De deelnemers hebben de gelegenheid om met elkaar te praten. De begeleiders zijn beschikbaar voor informeel contact en het beantwoorden van vragen.

Voorleggen en bespreken van casus 2 **30 minuten**

Voorleggen en bespreken van casus 3 **30 minuten**

Ter afsluiting

De begeleiders vatten de besproken casussen samen.

Probleemschetsen

Casus 1 **Angelina**

Angelina is 16 jaar en ze woont in een dorp in Noord-Holland. Ze houdt ervan om er leuk uit te zien. Samen met haar vriendinnen praat ze daar vaak over. Ze wisselen kleren uit en doen elkaars haar. Haar vriendinnen komen net als zij uit Afrika. Vaak als ze op straat loopt, merkt ze dat mensen haar nakijken en fluisteren. Ze weet niet altijd wat de mensen dan zeggen, maar vaak zeggen jongeren op straat lelijke dingen tegen haar als 'hé zwarte' en 'moet je die zien'. Dat vindt ze helemaal niet leuk en ze begrijpt ook niet waarom ze dat doen.

Casus 2 **Abdul**

Abdul is nu bijna 4 jaar in Nederland. Eén keer in de twee maanden heeft hij een afspraak met zijn advocaat. Deze helpt hem bij het oplossen van problemen rond zijn asielaanvraag. Abdul vindt dit heel moeilijk en snapt het allemaal niet zo goed. Zijn advocaat heeft altijd maar kort tijd voor hem en hij gebruikt vaak moeilijke woorden.

Casus 3 **João**

João is 17 jaar en woont al een poosje in Nederland. De laatste tijd gaat het niet zo goed met hem. Hij moet vaak denken aan de dingen die hij vroeger in Angola heeft meegemaakt. Vaak kan hij 's nachts niet slapen omdat hij vervelende dromen heeft. Als hij op school is, is hij vaak heel moe en heeft hoofdpijn. Soms zit zijn hoofd zo vol met gedachten dat hij allemaal dingen vergeet. Hij weet niet wat hij moet doen om wat rustiger te worden.

Casus 4 **Ana**

Ana is 16 jaar oud, is geboren in China en woont sinds drie jaar in Nederland. Eerst woonde ze in het AZC waar ze een aantal vrienden maakte. Sinds een jaar is ze verhuisd naar een dorp in Brabant en woont ze in een KWE met drie andere meisjes. Deze meisjes komen allemaal niet uit China en Ana voelt zich vaak alleen. In het dorp waar ze woont vindt ze het moeilijk om vrienden te maken. Ze weet niet goed wat ze in haar vrije tijd moet doen.

Casus 5 **Paula**

Paula woont in Rotterdam en wordt binnen twee maanden 18 jaar. Van haar mentor heeft ze gehoord dat ze niet in de KWE kan blijven wonen na haar verjaardag en dat ze nu zelf een plek moet vinden om te gaan wonen. De afgelopen maanden heeft ze aan heel veel mensen gevraagd of ze een kamer voor haar weten, maar ze heeft nog steeds geen kamer gevonden.

Casus 6 **Kim**

Kim verveelt zich op school. Hij vindt de ISK heel saai. Hij zit nu in de laatste klas en wil volgend jaar graag een opleiding doen zodat hij zijn droom kan waarmaken. Hij wil graag dokter worden. Via een Nederlandse vriend heeft hij gehoord dat je daarvoor eerst je HAVO en dan je VWO diploma moet halen. De docent van Kim vindt echter dat beter naar het MBO kan gaan. Maar dan duurt het heel erg lang om dokter te worden. Kim denkt zelf dat hij wel naar de HAVO kan.

Bespreking van de dagboeken 30 minuten

Per dagboekonderdeel krijgen één of meerdere deelnemers de gelegenheid iets te vertellen van wat hij/zij gemaakt heeft.

Ter afsluiting

Het dagboek wordt door de deelnemers mee naar huis genomen. Het bevat de herinneringen en ervaringen van elke deelnemer aan deze bijeenkomsten en deze periode in zijn/haar leven.

Bijeenkomst 7 Je mening telt!

Deze bijeenkomst draagt bij aan het realiseren van de volgende algemene doelstellingen:

- Evalueren van de bijeenkomstenreeks: wat vinden de deelnemers van het programma?
- De deelnemers leren inzien dat de mogelijkheid tot het hebben van inspraak bestaat.

Werkvorm Evaluatie

Tijdsduur 2 uur, waarvan 15 minuten pauze

Benodigdheden Flip-over of schoolbord, viltstiften, versnaperingen, certificaten

Introductie

Korte terugblik op bijeenkomst 6.

Wat is evalueren?

20 minuten

De begeleiders nemen met de groep door wat evalueren inhoudt en vertellen over de manieren waarop de bijeenkomsten geëvalueerd zullen worden en welke spelregels daarbij gelden.

Spelregels bij het evalueren:

1. Het geven van informatie
 - *Wees duidelijk, verwijst naar een concrete gebeurtenis.* Als je aan iemand informatie geeft, wees dan duidelijk, verwijst naar een concrete gebeurtenis, zodat de ander snapt waar je het over hebt. Kijk naar gedrag en gebeurtenissen (concrete zaken) niet op persoon/karakter/algemeenheden.
 - *Niet veroordelen.* Iedereen doet de dingen op zijn eigen manier. Ieder heeft daar zijn eigen reden voor. Niets is helemaal goed of helemaal fout.
 - *Vertel vanuit je eigen ervaring.* Vertel wat iets met jou deed, hoe jij dingen ervaren hebt. Je weet alleen wat je zelf ergens van vindt, over wat andere mensen ergens van vinden kan je niets zeggen.
2. Het ontvangen van informatie
 - *Aandachtig luisteren.* Voor de mensen die je wat vertellen is het soms moeilijk of eng om wat te vertellen. Soms is het eng voor zowel de gever van informatie als de ont-

vanger van informatie. Zo voelen we ons allemaal gewaardeerd en gesteund om te zeggen wat we willen zeggen.

- *Niet verdedigen*. Jij kan ervan leren. Het is geen aanval, dus verdediging is niet nodig. Accepteer wat de ander tegen je zegt en probeer daarvan te leren. Ieder heeft zijn/haar eigen mening. Verschil van mening betekent niet dat je elkaar niet mag!
- *Bedanken*. De ander geeft je waardevolle informatie, het is goed hem of haar daarvoor te bedanken.

Evalueren van de bijeenkomstenreeks 75 minuten

De begeleiders schrijven wat deelnemers naar voren brengen met behulp van trefwoorden op het bord.

De volgende thema's worden aan de deelnemers voorgelegd:

De onderwerpen van de bijeenkomsten

- Wat vond je van de onderwerpen?
- Per onderwerp vragen wie vond het leuk en wie vond het niet leuk?
- En waarom dan?
- Heb je iets gemist?

De lesvorm

- Dingen vertellen in de groep.
- Vertellen over je naam en jezelf.
- Collage.
- Discussie.
- Video.
- Excursie.
- Probleemschetsen.
- Cursusdagboek.

De begeleider

- Verstaanbaar.
- Begrijpbaar.
- Bereikbaar.
- Houding.

Sfeer in de groep

- Grootte van de groep.
- Meisjes en jongens-verdeling.
- Mensen die veel praten/mensen die weinig praten.
- Aandacht voor elkaar (naar elkaar luisteren, grapjes maken versus serieus zijn).

Hiaten

Dingen gemist of andere dingen verwacht?

Algemeen oordeel

Als je aan een vriend of vriendin vertelt over deze bijeenkomsten? Wat zeg je dan?

Vervolg

Wat voor tips heeft de groep voor een volgende reeks bijeenkomsten?

Pauze**15 minuten**

Het programma wordt onderbroken, op een moment dat begeleider het geschikt acht, voor een pauze. Er zijn versnaperingen. De deelnemers hebben de gelegenheid om met elkaar te praten. De begeleiders zijn beschikbaar voor informeel contact en het beantwoorden van vragen.

Certificaatuitreiking

Feestelijke uitreiking van het de certificaten aan de deelnemers⁶.

⁶ Een voorbeeld certificaat is te vinden in de bijlage.

Bijlagen

Stappenplan bij bijeenkomst 5

Dagboek bij bijeenkomst 6

Voorbeeld certificaat

Stappenplan bij bijeenkomst 5

Stappenplan bij de probleemschets van Angelina

Wat is het probleem van Angelina?

Wat kan Angelina doen?

Hoe kan Angelina dit bereiken?

Waar gaat Angelina dit doen?

Wanneer gaat Angelina dit doen?

Met wie gaat Angelina dit doen, of: wie heeft Angelina daarbij nodig?

Het probleem van Angelina

Angelina is 16 jaar en ze woont in een dorp in Noord-Holland. Ze houdt ervan om er leuk uit te zien. Samen met haar vriendinnen praat ze daar vaak over. Ze wisselen ze kleren uit en doen elkaars haar. Haar vriendinnen komen net als zij uit Afrika. Vaak als ze op straat loopt, merkt ze dat mensen haar nakijken en fluisteren. Ze weet niet altijd wat de mensen dan zeggen, maar vaak zeggen jongeren op straat lelijke dingen tegen haar als 'hé, zwarte' en 'moet je die zien'. Dat vindt ze helemaal niet leuk en ze begrijpt het ook niet waarom ze dat doen.

Stappenplan bij de probleemschets van Abdul

Wat is het probleem van Abdul?

Wat kan Abdul doen?

Hoe kan Abdul dit bereiken?

Waar gaat Abdul dit doen?

Wanneer gaat Abdul dit doen?

Met wie gaat Abdul dit doen, of: wie heeft Abdul daarbij nodig?

Het probleem van Abdul

Abdul is nu bijna 4 jaar in Nederland. Eén keer in de twee maanden heeft hij een afspraak met zijn advocaat. Deze helpt hem bij het oplossen van zijn problemen met zijn papieren. Abdul vindt dit heel moeilijk en snapt het allemaal niet zo goed. Zijn advocaat heeft altijd maar kort tijd voor hem en hij gebruikt vaak moeilijke woorden.

Stappenplan bij de probleemschets van João

Wat is het probleem van João?

Wat kan João doen?

Hoe kan João dit bereiken?

Waar gaat João dit doen?

Wanneer gaat João dit doen?

Met **wie** gaat João dit doen, of: **wie** heeft João daarbij nodig?

Het probleem van João

João is 17 jaar en woont al een poosje in Nederland. De laatste tijd gaat het niet zo goed met hem. Hij moet vaak denken aan de dingen die hij vroeger in Angola heeft meegemaakt. Vaak kan hij 's nachts niet slapen omdat hij vervelende dromen heeft. Als hij op school is, ISK, is hij vaak heel moe en heeft hoofdpijn. Soms zit zijn hoofd zo vol met gedachten dat hij allemaal dingen vergeet. Hij weet niet wat hij moet doen om wat rustiger te worden.

Stappenplan bij de probleemschets van Ana

Wat is het probleem van Ana?

Wat kan Ana doen?

Hoe kan Ana dit bereiken?

Waar gaat Ana dit doen?

Wanneer gaat Ana dit doen?

Met wie gaat Ana dit doen, of: wie heeft Ana daarbij nodig?

Het probleem van Ana

Ana is 16 jaar oud, is geboren in China en woont sinds drie jaar in Nederland. Eerst woonde ze in het AZC waar ze een aantal vrienden maakte. Sinds een jaar is ze verhuisd naar een dorp in Brabant en woont ze in een KWE met drie andere meisjes. Deze meisjes komen allemaal niet uit China en Ana voelt zich vaak alleen. In het dorp waar ze woont vindt ze het moeilijk om vrienden te maken. Ze niet goed wat ze in haar vrije tijd moet doen.

Stappenplan bij de probleemschets van Paula

Wat is het probleem van Paula?

Wat kan Paula doen?

Hoe kan Paula dit bereiken?

Waar gaat Paula dit doen?

Wanneer gaat Paula dit doen?

Met wie gaat Paula dit doen, of: wie heeft Paula daarbij nodig?

Het probleem van Paula

Paula woont in Rotterdam en wordt binnen twee maanden 18 jaar. Van haar mentor heeft ze gehoord dat ze niet in de KWE kan blijven wonen na haar verjaardag en dat ze nu zelf een plek moet vinden om te gaan wonen. De afgelopen maanden heeft ze aan heel veel mensen gevraagd of ze een kamer voor haar weten, maar ze heeft nog steeds geen kamer gevonden.

Stappenplan bij de probleemschets van Kim

Wat is het probleem van Kim?

Wat kan Kim doen?

Hoe kan Kim dit bereiken?

Waar gaat Kim dit doen?

Wanneer gaat Kim dit doen?

Met wie gaat Kim dit doen, of: wie heeft Kim a daarbij nodig?

Het probleem van Kim

Kim verveelt zich op school. Hij vindt de ISK heel saai. Hij zit nu in de laatste klas en wil volgend jaar graag een opleiding doen zodat hij zijn droom kan waarmaken. Hij wil graag dokter worden. Via een Nederlandse vriend heeft hij gehoord dat je daarvoor eerst je Havo en dan je VWO diploma moet halen. De docent van Kim vindt echter dat beter naar het MBO kan gaan. Maar dan duurt het heel erg lang om dokter te worden. Kim denkt zelf dat hij wel naar de HAVO kan.

Mijn verhaal...

ruimte voor foto

Even voorstellen

Mijn naam is:

Het verhaal van mijn naam:

Ik ben geboren in:

Een mooie herinnering aan mijn land:

Mijn school heet:

Ik vind mijn school...

Iets over mijn cursusgenoten:

Wat ik verder nog kwijt wil...

Wat meer over jezelf

Wat zijn je dromen? Wat vind je mooi, lelijk of goed? Heb je ergens een mening over? Wie is je held? Wat is je favoriete uitspraak?

Een jonge vluchteling in Nederland

Wat zit er in jouw koffer met herinneringen en ervaringen ?

Gekke Hollanders.... Leven in Nederland

Wat valt je op in Nederland?

Ik woon in Nederland en ik wil graag...

Wat zou jij graag willen doen?

Voorbeeld certificaat

Name of the organisation that provides the certificate

certifies that

«AchterNaam», «Voornaam»

successfully completed the course
“Choices & Chances for Young Refugees” in (address)

«Datum» 200...
given by
(name course trainer and course supervisor)

achieving knowledge and practise on various methods of successfully utilising own competence and skills
in planning a future (in the Netherlands)

signature Course Trainer

signature Course trainer 2

Colofon

opdrachtgever	Ministerie van Justitie
financier	Europees Vluchtelingen Fonds en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
auteur(s)	Drs. M. de Gruijter, dr. M. Jansen, drs. M. Wentink, drs. S. ter Woerds
layout	N. van Koutrik
omslag	Korteweg Communicatie, Eindhoven
uitgave	Verwey-Jonker Instituut

De publicatie

De publicatie kan besteld worden via onze website: <http://www.verwey-jonker.nl>.

Bestellen per fax of per e-mail kan ook: Verwey-Jonker Instituut, Kromme Nieuwegracht 6, 3512 HG Utrecht, telefax 030-2300683, e-mail secre@verwey-jonker.nl onder vermelding van 'Methodiek voor AMA-grassroots' panels', uw naam, factuuradres en afleveradres.

ISBN 90-5830-105-2

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2002

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.

Partial reproduction is allowed, on condition that the source is mentioned.

D1983243_methodiek, 171202